

Hyvä kesä lähenee loppuaan, seuraava jo mielessä

Hukan Ruotsin matkasta on lomakauden ja peltokiireiden lomassa koottu [Matkakertomus](#), joka löytyy nyt [Luken](#) ja [Satafoodin](#) Hukka-hankkeen sivuilta. Heinäkuun lopulla kokoontui Mellilän pellonpiennartilaisuuteen todella runsaslukuinen yleisö, lähes 150 henkeä. Siellä meille esiteltiin taas paljon uusia kiinnostavia palkokasvi- ja viljalajikkeita, ja katoksessa oli tarjolla kahvin lisäksi tietoa mm. Pyhäjärvi-Instituutin kastelukokeesta ja torjunta-aineista.

Jokioisten Erikoiskasvien tutkimuspäivässä näimme mm. FutureCrops2-hankkeen kuusi syötävää palkokasvia. Aiempien vuosien viisikko herne, härkäpapu, lupiini, soija ja linssi olivat saaneet seurakseen mielenkiintoisen uutuuden, tanskalaisen Amargas-kikherneen. Lämmin kasvukausi on edesauttanut sen siementen kehittymistä hyvin ja nyt korjuun onnistuminen vaikuttaa lupaavalta.

Luken elokuun puolivälissä julkaisemat satoarviot ennustavat palkokasvituotannon palautuneen normaaliksi heikon viime vuoden jälkeen. Hernesadon odotetaan olevan 89 milj. kg, mikä on yli kaksinkertainen viime vuoteen (42 milj. kg) verrattuna. Härkävavun satoennuste 22 milj. kg on lähes sama kuin kesän 2020 sato (23 milj. kg). Satoennusteita tarkennetaan seuraavan kerran syyskuun puolivälin jälkeen.

Kikherne kukkii 1.8., kaksi kuukautta kylvöstä, komeasti valkoisena Jokioisissa.
Kuva: Kirsi Raiskio. Luke 2022.

Luken tutkija Marja Aaltonen suunnittelee jo ensi kesää. Hernekääriäisestä (*Cydia nigricana*), tuosta peltoherneen lähes jokakesäisestä riesasta, on saatu uutta tietoa. Perhoset munivat kukinta-aikana herneisiin ja, noin 30 vuotta sitten laaditun ohjeen mukaan, toukat kuoriutuvat 10–12 vrk:n kuluttua munista ja kaivautuvat kehittyvien palkojen sisälle, missä ne käyttävät siemeniä ravinnokseen. Torjunta tulisi ajoittaa tähän ajankohtaan, ennen kuin toukat ehtivät palkoihin.

On todettu, että talviolosuhteilla ei ole merkittävää vaikutusta perhosten kuoriutumiseen maasta. Myöskään päivänpituudella (valoajaksolla) ei ole merkitystä munien kehitysnopeuteen. Sen sijaan munien kehittymiselle toukiksi on optimi lämpötila-alue, noin +27–28°C, missä kehittyminen on kaikkein nopeinta. Hernekääriäisen munien kehitys kuitenkin hidastuu, jos lämpötila nousee liian korkeaksi kuten tänäkin kesänä Keski-Euroopassa eli yli +30°C.

Saksalaisten laajojen ja monivuotisten tutkimusten mukaan (2020) on viitteitä siitä, että toukkien kuoriutuminen munista on oletettua nopeampaa ilmaston lämpenemisen vuoksi, ja vanhat laskentakaavat eivät enää toimikaan oletetusti. Tutkimusten hernekääriäispopulaatioissa aika on todettu lyhyemmäksi ja torjunnan ajankohtaa tulisikin tarkistaa. Asian selvittelyyn olisi tarpeen panostaa tutkimuksen keinoin myös meillä, jotta voisimme päivittää torjuntaohjeet ajan tasalle.

Tuoreimmat kuulumiset ja tiedot hankkeen tapahtumista löytyvät [Facebookista](#).